

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

<p>РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов. Конт. почт. шад. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол. Рукописів не звертається.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4 20 зл. ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 750 зл., Німеччині 750 зл., Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к. Руму- нії 150 лей. Болгарії 750 зл., Австрії 750 зл. Зміна адреси 1 зол.</p>	<p>В справі оголо- шень звертатися до Адміністрації. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 сот.</p>
---	--	--

НА ВЕСНУ!

Першорядна робітня жіночих суконь і костюмів
Марії Павлюк, Собіського 12.

виношує сукні, костюми та плащі по найновішій моді по умірених цінах,
таким на сплати. — Для провінції знижені ціни.

НА ВЕСНУ!

„Рекомпензата“.

Справа ревізії кордонів між Німеччиною і Польщею, справа, яка ведеться вже від грудня мин. року, не сходить з порядку дня. Напруження в політичних сферах Європи і тривога в Польщі вказує, як незвичайно поважною й актуальною є ця справа. Промова, яку недавно анголосів мін. Скішинські в комісії закордонних справ польського союзу, а в якій він апелював до почуття честі Франції, та радикальна зміна пересвітів в закордонній політиці вказує, що німецькі пропозиції не були ні тайною, ні несподіванкою для керівників польської державного корабля. Несподівано заскочили німецькі домагання тільки польське громадянство.

дискусії, яка ведеться на сторінках європейської преси з приводу німецьких пропозицій.

Нам йде про що інше. Зворот Німеччині в східному напрямі є доволі природний і неминучий. Великий німецький народ, що скоро очунався після небудової катастрофи, не має іншого виходу, як шукати сфери впливів і поширення на сході. Знову ж Польща, зацікавлена не тільки вдержанням у державному автзку всіх „кресів“, але й їх національною „уніфікацією“, не в силі статисті відповідно сильного опору німецьким вимогам. Та ядро цілої справи міститься в чому нішому без огляду на те, коли прийде до здійснення німецьких плянів.

Ясно, що до хвилі візнові французько-російського союзу, Франція мусить обвонати ся до теперішньої союзництво — Польщу. І коли прийде до позитивного розв'язу німецьких пропозицій, чи тепер, чи в ближчій або дальшій будучині, то рекомпензатою для Польщі буде схід, закріплення західною Європою теперішньої границі ліній на сході.

Ще в Генуї тасарія Л. Джордж, що на сході між Балтійським і Чорним морем існує пливкий стан. І до шнішнього дня не насувало ніщо, що могло би вказувати на припинення пливкості, на здійснення цілості того стану. Напаяки, шла низка подій: польський режім на східних „кресах“ і „диверсійні патаги“, становище українського громадянства без ріжних соціально-політичних поглядів, ствердження Комінтарном, що українська справа є найважливішою проблемою осередньої Європи, — все те вказує, що стан на сході, на межі Європи й Євразії характеризує пливкість, гнучкість, неопустійність і неперзність, і то ще в більшій мірі, як це було в часі генуєнської конференції. Правда, рішенням Ради Амбасадорів з березня 1923 р. фактично признано за Польщею зах. великодержавки границю рижського трактату, однак тільки на дипломатичній договірних сторін: СРСР, і Польщі. Іншими словами: та границя є по-завдання міжнародної санкції, рижський трактат не є втілений в анімації Ліги Націй і має дійсне значіння тільки так довго, як довго Польща або СРСР, схоже його респектувати. Досі те респектування було досить проблематичне, навіть ілюзоричне. Та це не виключає рекомпензати на сході за досіт болючі поправки на заході. „Schmerzgeld-om“ за присаднання Німеччині, за гарантійний пакт, за безпеку Франції, за „вічний мир“ на Рені, за одобрювання Польщі може бути зареєстрування рижського трактату в Союзі Націй, може бути запорука великої антанті для польських границь на сході.

І така запорука була би — проблематичного значіння для Польщі.

бож гарантійний пакт не має на приміті давати безпеки Польщі й Чехословаччині, та всеж таки не виключений такий вихід, що може наступити ратвердження рижського трактату вже не на відповідальність договірних сторін СРСР, і Польщі, але на відповідальність великої антанті або Ліги Націй. І хоч треба сумніватися, щоби СРСР, пішов на приману західного імперіалізму, то все таки не можна забувати на поведінку хоч би Англії в галицькій справі. Велика Британія була непохитною скалою надій галицьких політиків на вирішення східно-галицького питання в дусі права нації, а всеж таки та сама Англія поклала свій підпис під рішенням Ради Амбасадорів. А сталося це за кабінету Болдуїна, який знов тепер є при владі. Можна бути певним, що як давніше Сх. Галичина була атутом в англійській політиці супроти Франції, а тим самим і Польщі, так і тепер ту саму роль можуть відіграти східні „креси“. З другого боку не можна забувати, що більшовики заклали й підписали рижський трактат та що вони ціною Сх. Галичини й Волині здобули мир. Значить і тут західно-українська — національна територія була тільки

ІСПАНСЬКІ ТОРТИ

з иремовлю сметанною, великий ак.
бір тіст й цукорній, знамениту наву,
чоноплуд і чай поручає

Цукорня Д. Стецькова

Львів, вул. Миколая 7.
1540 2-3

атутом, тільки інвентарним засобом для досягнення певних цілей. І хоч тепер багато говориться про вату української проблеми як найголовнішого питання осередньої Європи, то все таки нема непохитної певности, що в пригожій хвилі, для досягнення певних цілей СРСР, може згодитися на рекомпензату. Фактично не було би ніякої зміни, але теоретично існував би правий акт, наступив би в значному розумінні передсудження справи шляхом міжнародного урегулювання існуючого на сході стану річ. І тому цікаво було б знати погляд міродатніх чинників СРСР, на справу німецьких пропозицій і поки-що невіддигненої справи рекомендацій. Ф. Ф.

Ревізія трактатів 1919 р. і західно-українські землі.

Оригінальна теза Англії. — Німеччина без демократії. — Соборність Німеччини. — Інтереси Франції та Англії. — Історичні ремінісценції. — Нова конференція.

Париж, 6. березня.

Ще не встигла відгреміти гармати на західному фронті і в 1918 р., коли Англія — вся від Сіу*) до Оксфорду**) — виставила нову тезу своєї політики: „підняти Німеччину“. Це дійсно було новою в історії: „підняти“ країну переможену, яка ще два роки раніше тримала Європу в жаху і була на два кроки від повної перемоги. З властивою собі впертістю при всіх кабінетах, Англія працювала над своєю тезою зустрічаючи офіційно опозицію, а іноді й фактичний спротив (Франкфурт, Рурщина) з боку Парижа.

„Підняття“ Німеччини — сьогодні вже давній факт. Вона володіє одною з найпотужніших валют в Європі, її бюджет має злишки. Але економічне підняття туге за собою завдані політичне, бо „підняття“ країни — це питання авторитету влади, а це проблема політики, а не економії. Яким чином Німеччина витворила сильну владу? Тим, що викликала з центрального уряду країни уряди (Саксонія) і муніципальних соціалістів. Дивна річ: соціалісти навіть енергійно не боронилися, а ніби-то були раді позбутися тягару влади. Аж ось помер останній соціаліст при владі, Еберт,

і з ним разом виключається з влади вся демократія. До влади прийшли люди Береста (Штреземана), люди монархічних переконань і настільки праві, що порівнюючи з ними Бюлоу і Бетман Гольвег були би лібералами.

Коли лівий блок прийшов до влади у Франції, він виставив програму замирення з німецькою демократією, при умові гарантії безпеки Франції („справжній мир“). Пам'яті всім наслідки промови Еберта та Бонкура в Парижі та Женеві, але де тепер женевський договір? Там же, де уряд Мак-Донелда, себто зник. Лівий блок простягнув руку до німецької демократії — рука повила, бо цієї демократії при владі нема, а ввазі влади вона не в силі, хоча би як її гальванізували промови в Парижі. Іноді, правда, як ось у Магдебурзі, німецька демократія улаштовує маніфестації, але гасла на цих маніфестаціях, призначених для Парижа, звучать ще гірше, ніж заявля Штреземана. Цей бодай не „демократ“, а демократи голосно домагаються соборної Німеччини. Це значить: Австрія, Польня, Тироль, Рейн, Савр., одним словом: програма собору св. Павла а 1848 р., яку слушно виходив у лібералів Бісмарк і здійснив її залізом.

З другого боку справа безпеки для Франції стоїть але. Справоздання про розброси Німеччини ще

*) Центр Лондону; осідок усіх ділових підприємств, голова банків.

**) Місто славно університетом.

Успішність польської політики підтверджувало добуттям Волині, Виленщини, Сх. Галичини, Сілезії і кількох гірських сл Яворини, успіхами в Ризі, в Раді Амбасадорів, „стабілізацією“ валюти, конкордатою з римською курією, умовою, що — так скажи — благополучає теперішній польський кордон.

Цікаво, що справа ревізії кордонів дійшла якраз з моментом їх освячення римським папою. Можна би на цю тему спувати думки, як різко не раз справа „божі“ розходяться зі справами людськими, з вимогами буденного життя. Та ми не будемо вступати в гущавину цих розбіжностей.

Незаперечним фактом є те, що справу ревізії польських границь на заході, справу ревізії кордонів моря й Сілезії висунуто на порядок дня. Фактом є, що німецькі домагання піддержує Англія, фактом є, що Франція почуває себе дуже нездучно у створеному положенні. Націоналістична Франція, Франція Міллара й Поанкаре голосить, що не слід забувати про Польщу, але Франція радикальної ліві протиється відкиданню витігнута до моти німецької руки. Французька політика не може спиратися тільки на французько-польський договір. Франція не може думати про власну з безпеку тільки під кутом піддержки молодих, новоповсталих держав. Особливо Польща є дуже складна з огляду на неважкі терміни польського народу, але тепер що молоді державу роздають дріжджів заірриного шаління й агресивного націоналізму. Становище французької ліві інтерпретують польські політичні чинники, як намагання приспати вату й чуйність польської прилюдної опії та закликають громадянство, щоби воно показало пазурі коронови.

Що наші замітати тільки замітати між рідками тієї важливої

Червона армія.

Дня 22. лютого обходять на території всього СРСР семидіття червоної армії. Історія червоної армії це дійсно історія більшовицької революції. Виростає вона з руїн царської армії. Її званням були невеликі гуртки мортків та робітників. Була вона сфінатизована і не визначалася тоді ні подільною організацією ні дисципліною. Сильна була саме своїм великим фанатизмом. Той фанатизм не щадив нікого: ні збройного ворога ні беззбройного громадянина. Чи не найстрашніший сторіччя свого мислугого записала червона армія на Україні. Зовсім слушно характеризує член української Революційної військової Ради Затонський тодішню червову армію словами: «Була це якась страшна, жаклива і разом з тим фантастична казка — та картина високого героїзму і разом з тим отаманщини, розбійництва і дезертирства, а в цілому це являлося історією червоної армії». Важко шонебудь додати до тої характеристики. Колиж її так характеризує комуніст, то

Люденпофа. Вона не без безпосереднього впливу англійського посла лорда Аберона, цієї персона гтала на берегах Шпре, запропонува. Не більше не менше, як взаємний пакт англо-французько-німецький для гарантії кордонів.

З першого погляду нібито Версальського договору не порушують, скличуть конференцію. Подібно як лондонську влітку 1924 р. Тільки ця конференція, замість репаранцій, трактуватиме про роззброєння і внесе свій план Дауса у цій справі. Німці торгуватимуться, їм залишати збільшену армію, а тоді вони знов загарантують Версальський трактат. Але правник може здивовано спитати: навіщо ця нова гарантія, коли діло не йде про ревізію. Тому, що допущена до Ліги Націй Німеччина висуне цілком легально § 19. статуту Ліги Націй, який дає їй змогу домогтися переглядення її кордонів. Легко зрозуміти, що не за кордони. Рейн покищо незручно ще чіпати, а ось Данціг і «коридор», а яких ні один Німець не може погодитися.

І. Бонцен-

якою страшною мислю вийти характеристика накомуніста, що переносив чи переживав ті жахливі часи червоноармійського фанатичного штурму в перелітних літ.

Нині ця армія змінилася цілком. Перш за все побудована вона на принципах строгої дисципліни. Ставшишній становища обсягнені фактивним булшмим царськими офіцерами. Крім цього рік річно випускають червові військової школи найкращішіх тилів з військовою академією на чолі під кадри молодих фахово і політично вишколених старшин.

Згідно зі звітами Фрунзе нараховує нині червона армія 562.000 лю. Але перехід на територіальну методу комплектування може кожної хвилини побільшити її чисельність до кількох мільйонів. Отже 562.000 є лише постійними кадрами, що у всякій мент готові понести в себе цілі сотні тисяч воєків. Проо силу та боєздатність червоної армії лише тепер багаті й закордонна преса. Навіть львівське шкешпольське „Slowo Polskie“ не лаяно теж посвятило її справі цілий шкіль чисто фахових статей та визнало, що червона армія при нинішній її організації є дуже небезпечна для ворога.

Тепер на днешньому порядку в Р. С. Р. є технічне вививування червоної армії. „Незабезпеченість су-

на сплати

КОСТЮМИ

на сплати

Станіслава Бронського Сипи

Львів, пл. Маріївська ч. 10.

часною бойовою технікою є найслабшим місцем нашої оборони — пише головнокомандуючий черв. армії Фрунзе. — Наша військова промисловість ще не стала як сім на ноги. І продукція дорога. Що до основних предметів виробництва вона відіє дорожча за дозвону». А тому то й повидано тепер незвичайно інтензивно працю в напрям повного технічного авінування червоної армії своїми силами. Заки це наступити, робляться величезні закупки технічно-військового матеріалу за кордонами СРСР.

Щож до національного складу червоної армії то він представляється ось як: 65—75 проц. Москві, 14—18 проц. Українцям, 3 проц. Білорусцям, 1 і піа до 2 проц. національностей що не живуть компактною масою на одній території, 8 проц. малих територіально обмежених народів та 1 проц. таких народів, що не привязані до одної території.

В початках існувала окремо українська червона армія, але пізніше вона влилася до московської червоної армії. Нині окремі національні армії має заступити саме територіальна система комплектування. На Україні є окрема українська військова округа, якій підлягають всі війська, розміщені на Україні. На чолі округи стоїть українська Революційно-Військова Рада, підчинена безпосередньо Всесоюзній Раді. До української Всевоєнради входять між иншими Єгоров, Каїрінг і Затонський.

Українізації червоної армії йде пильно через недостатку національно-українського командного складу. Та все таки вона йде. Всі міжя військової школи на Україні перейшли вже на науку українською мовою. В територіальних українських формуваннях переходить вже й команда на українську мову. Сила територіальних формацій заключається ще й у тому, що там обов'язує загальна військова підготовка усіх мушин довійськового віку.

В. М.

Пам'ятаймо: Рідна Школа — це не родня фонтеці, це лиймий захист у добі нехилиття!

М. ВОЗНЯК.

Шевченко й княжна Репніна.

І.

Це не казка, що розгортається оце перед очима читачів, а справжній епізод із життя двадцятишестилітнього Тараса Шевченка а часу його першої подорожі на Україну влітку 1843 р. Побіч Шевченка виступав в цім епізоді його життя головною особою тридцятишестилітня княжна Варвара Репніна, донька князя Миколи Репніна, що в 1813—14 рр. управляв Саксонією й від 1816 до 1834 р. був українським генерал-губернатором. Варвара народилася 1818 р. Дуже гарну освіту одержала вдома. Хоча вироста в розкошях, хоча батько займав високе становище й походив із знатної родини, княжна відзначалася простою вітчею й любила простоту. Її вдача була випадом характеру її батька, прегарної, освіченої, гуманної людини й гарячого облобця селян. Її матери, доньки графа Олексія Розумовського, що від неї дістала в спадщині пристрасний темперамент і живі почування.

Вже рання молодість княжни Варвари настрояла її поважно на шле життя. Тоді вона пережила велике страждання. Від 1819 р. був адютантом князя Репніна Лев Баратинський, молодший брат російського поета. Вн політич. князю й вона його. На перешкоді стала мати Варвари, бо Баратинський був за молодий, усього два роки старший від неї. Закоханий Баратинський покинув у 1834 р. службу, поселився на селі й ніколи не женився.

В тім самім році князя Репніна звільнено з посади генерал-губернатора й іменовано членом державної ради. Описав він княгині із родиною за кордон і жия у Дюсселі, Римі та Флоренції. За кордоном познайомився княгиня з Миколою Гоголем. Однак далеко більший вплив

на виворення її владі мало зближення до Шарля Ейяара в Женеві, що дуже причинилося до її глибокої релігійності.

В 1842 р. вернулася Репніна за кордон й оселилася в своїм родовім містечку Яготині, повітського повіту на Полтавщині. Яготин дуже нагадував на вигідне й наскрізь панське помістяння. Величезний деревляний яготинський дім був оточений п'яторастадесятичним парком, із закружленою рікою.

Оригінальна й зайва історія цього дому. Його побудував гетьман Кирило Розумовський на Печерську в Києві, на однім із найкращих місць над Дніпром. Раз поїхав до бушного гетьмана київський командант і звістив його, що на літо очікуються численні війська, котрі переходитимуть через Київ до Туреччини; просив дозволу визначити в домі Розумовського тимчасовий постій, так само, як і в інших обитателів. Кирило Розумовський зразу згодився, але описав роздумався. Написав розказ у Яготин, щоб негайно вислати в Київ ти тисячі піхвот і стількиж селян із сокирами. В кількох днях дім розібрано й перевезено до Яготина. Таким оригінальним способом увійшло Розумовський від постою, а дім, як був, поставлено в Яготині.

По успізді Репніних за кордон до Яготина в яготинським дворі жило таке товариство: старий князь був дуже освічений, певничайно розумний, привітний та гостинний і мав знамениту пам'ять; княгиня хорувала, але була привітна й приємна; далі жили тут їх син Василь із жінкою, донька Варвара з своєю товаришкою — Французкою Рекордон, домогий лікар Фішер, крім того приятелька княжни Варвари Глафіра Псьоліана, що, відзначаючися мистецьким талантом, мріяла про мистецьку діяльність.

Глафіру Псьоліану, узяли Репніни до себе трилітньою дитиною; в домі Репніних вона вироста й неначе стала молодшою сестрою княжни Варвари. Молодша сестра Глафіри Олек-

сандра Псьоліана писала вірші. Про одні із тих віршів, Свячену воду, агадав Шевченко в передмові до п'ятого нового видання Кобзаря з 1847 р. Згадавши, що Киратків і Шафарик і инші залишили Славянами, циміж синами своїх матерей і здобули добру славу, заохочував Шевченко до розумної праці до іма матері нашої України безталанної! й на зразок наводив Олександру Псьоліану: „А щоб ви знали, що труд ваш не мимо іде і щоб ви дуже чинились московська братія своєю Росією, то от вам Свячену воду, написана панночкою, та ще і хорошою, тільки не скажу якою; бо вона ще молода і божевільна а переверніть пудові журнали та пошукіть, чи нема там чого небузд такого. І не турбуйтеся, бо — ой Богуй! — не знадете“.

Здається, Шевченкові припав до впадою влітливий вплив його поезії на вірші Псьоліани. Цей вплив підпав дехому з дослідників думку приписати Шевченкові вірші Псьоліани а до сестри. Словами вірша:

Нам з тобою, моя сестро,
не ходити в парі;
твое серце світить ясно,
мое ж давно в хмарі —

хотили характеризувати відносини між Шевченком і княжною Репніною. Тимчасом і надієні слова й закінчення вірша

Нехай доля, що змаленку
мене не злюбила,
тебе щиро привітає,
сестро моя мила —

вказують, що Олександра Псьоліана мала свої вірші на думі справжню старшу сестру Глафіру, що з любов'ю вишлася за князя Дуїна-Борковського.

(Продовження буде)

*) Ф. Каминський. Еще штепел в жизни Шевченка. (Київська Старина, т. XI, стр. 32—4).

Роківнини поета.

Роківнини великих поетів є найважливішими з усіх історичних роковин, коли вони стають національним святом народу.

Наша та держава мають хвилини роковинні, ніж поета, хоча би це були роковинні твори літератури. Ми часто бачимо і при дипломатичних переговорах часто вирішується доля нашої держави, ніж довголітнім твором найбільшого письменника. Але історичних роковин, яких багато, у силі прокинуті в масі поетів постійного захоплення, рівний історичній стихії буття...

А проте найважливіші хвилини історичних роковин та довершень є ті, які містять символи життя, що єднають, мов образ осяяний авраамом. Найбільшою їх заслугою є те, що вони рішили колись про розвиток розвитку суспільності і розв'язали її морі хвилю, яка посилає вогні із шляху корабель.

Ті, які минула подія має в собі символічну уяву перелітої в дійсність. В якому історичному факті проявляється сила рівня чарові творчості, що в кожній душі може збудитись, завдяки переживанням масовим, індивідуальним, найбуденнішим, без огляду на історичні та соціальні умовини?

В родині або смерті великого поета може стати історичним фактом, звеличуванням як національним святом. Та справжній міць такого факту лежить у тому, що крім цього факту лишаються ще інші, які джерело невпинно нових творчих сил для людей чутливих на переживання, заворожені країною.

Шевченко, як кожний великий поет, став національним генієм, який мав масово та традиційно, який мав долі національного геноція, яких слава зростає та зростає з її тією — з популярності.

Не треба дивуватись, колиб не було голосу, що роля Шевченка як національного апостола була до історії. Льогіка історії є химерною, мов морська хвиля та потреби живої суспільності. І тому кожна постать, яка мала на мить за опору сірість, може завтра виринути з глибини серпанку сходячого.

В переживання творчої оди, бережені між палтурками, кожній книжечки належить до світа, яким володіють індивідууми. Це світ найінтимніших, який єдиний, поза межами доступних величин, яких та інших, мов пам'ятник. Кожний, хто втомився чужими та власними проблемами, щоб такими мірами згадати вартість Шевченка, може швидко відшукати "Кобзаря" як поезію кожного великого поета.

Тоді все те, що захолює під лабораторійним ножем аналізу, може жити від приливу нашої власної крові, своєї як уперше знайдено почуття. Не лякайтесь, що про Шевченка написали вже стільки, що знаєте про нього більш як ми самі хотів вам сказати.

Література про великого поета є скінчена шойно тоді, коли його творчість володіють прозою, що згадується на рівень поезії.

Мих. Рудницький.

І. Каліна.

Вульгаризація Шевченка.

Принагідна розмова.

— Чи не думаєте ви, що культ Шевченка дійшов у нас вже до таких меж, сепар, яких він сам. Тарас Шевченко, губиться, — і ми вже самі не знаємо, кому саме поклоняємось у ньому?

— Навпаки. Адже Шевченко був так само поетом великим своїми могутніми ідеями й мистецькою формою, що громадянином, який мав небувалу у свої часи підвагу виступити відверто в обороні прав і ідеалів нації і свідомо пішов за своїм виступ на мучеництво. Маючи такі різноманітні прикмети й заслуги, Шевченко має право до найбільш різнобокого культу.

— Щоби не було ніяких незрозумінь щодо моєї першої уваги, мушу рішуче спростувати, начеб я уважав існуючий культ Шевченка надто широким у відношенні до його справжніх заслуг для України. Річ не в тому, чи ми шануємо когось "більше" або "менше" мірючи кількістю улаштованих в його честь вечорів і інших урочистих свят. А річ у тому, чи ми, зосереджуючи на одній особі культ найрізноманітніших прикмет мистця й громадянина, проти нашої волі й на й ширі й ширших бажань не попадаємо (або не попадаємо) з часом у традиційний шаблон і чи наш ширший глибокий пієтизм не знайдеться у примусовому положенні виявлятися у формах — банальних. І тому саме так всестороннє й беззастережне почитання нашого Генія може зважити його дійсну вартість. Шевченко є для найширших мас укр. народу півбогом. Але боги й півбоги античного світа втратили тоді свій авторитет і загирнули своє значіння освячених символів, коли їх визнавали так зжигали з ними, що аж — вдалилися у фаміліярність з ними, стягнувши їх з висот Олімпу на сіру землю. Отже ми мусимо так само берегтись, щоби свідомість демократичності Мужичого Сина не штовхнула нас до фаміліярності. Маю на увазі саме ті, на мою думку, дивоглядні форми, які, особливо в останні часи, приймає культ Шевченка.

— Так, це правда, що кожний із нас вважає Шевченка "своїм" і що воно на практиці доводить до того, що у Шевченковому "Кобзарі" на силу стараються політики різних політичних таборів знайти свій власний, не тільки класовий а то й навіть зако-партійний, світогляд, і що Шевченком, наче фірмовою вишивкою, нераз застосовують при своїй раті ексцелленсе пропагандистичній роботі. Але це не шкодить культові, бо воно все-таки популяризує імя, а з іменем ідеї, яких арештою не владать нікому скрити ти ні сфальшувати. Правда й те, що ми, фальштуючи нпр. рік річно шевченківські свята з нагоди роковин його смерті чи народина, робимо це по певному прийнятому шаблону. Але це діється при всяких прийнятих звичаях, які проте мають першорядне значіння для втримання національної дисципліни, для т. м. періодичного підштовхування пригадками на певні особи й певні події до національної роботи, і врешті до освідомлення мас, які, хоч і як вже освідомлені — завжди залишаються лише масами. І тому слава Всевишньому, що ми маємо бодай культ однієї людини таким могутнім, як Шевченківський. Де ми булиб сьогодні, колиб не все-національне захоплення "Кобзарем", яке перейшло у віковий пієтизм?

— Ми булиб дуже далеко позаду, але ми булиб далеко дальше вперед, колиб поруч із культом Шевченка, як поета, спіни на цю

нального гора й пророка майбутніх змагань, — ми мали ще й культ великих наших повновників, великих мужів діла, великих і трагічних постатей нашого світлого минулого, які в активній боротьбі формували долю нації.

— Не забуваймо, що культ Шевченка почався у ті часи, коли єдино можливим було почитання імені поета, і коли взагалі вся робота на громадянській ниві ледве виходила зі шат захоплення "малорусскими песнями". Почитання активних борців за волю було т. м. фактично неможливе. Але прийшов час, коли поруч зі "Знаменієм" можна було співати "Ще не вмерла" й "Не пора". І тоді, як нам відомо, на Наддніпрянщині почав творитись і змагатись культ Мазепи, але його приборкали сусіди, як об'яв "жовтоблукитного контрреволюційного сепаратизму". І знову залишились тільки Шевченко.

— Воно вірно, але тільки в частині. Бо чому ж нпр. у нас, у Галичині, не звертали наші батьки й діди уваги на потребу творення німбу також довкола інших іст. діячів, які на той німб зіслужили. Тому, бо вони були такі самі короткозорі й такі ж інертні та недотепі, як ми, їхні вчучі й діди. А тимчасом передачею Шевченкові "монополію" на владність народу ми зовсім не зробили йому шани великої прилуги. Навпаки. Ми зробили з нього таку гігантську постать, що до нині — не маємо про нього жні одної повної критичної студії.

— Не маємо тому, бо взагалі ми не мали й не маємо літературних критиків.

— Ми не маємо синтетичної літературно-критичної праці про творчість Т. Шевченка передусім тому, що ніхто з наших істориків літератури не заважувався підійти до нього, як до чогось органічно цілого, як до якоїсь лише одної величини. Ми не маємо такої праці ще й тому, бо наші історики письменства й ті критики, що були і є, і вся читаюча публіка не відчували потреби мати таку працю. Не відчували, бо самі затратили вже свідомість, кого вони почитають у Шевченкові. Затрата тої свідомості довела до того, що вони задовольняються зовнішніми формами його популярності. Але мабуть Шевченко вставши з могили не був би задовольнений тією шалеюю "безконкурентністю" популярності: бо творчість Шевченка розминали на дрібну монету й сипнули нею в мільйони простягнених рук.

— Шож, адже від культу з боку широких народних мас не можна домогатись якогось холодного об'єктивізму й критичності й не можна так само винайти таких мистецьких форм, що задовольняли б смак інтелігентів нинішніх днів.

— Про форми культу Шевченка з боку народних мас, тав, низів, нічого говорити. Хіба тільки можна висловити ще раз свій жал, що культ Ш-а є єдиним, який прийнявся у тих широких массах. Але прийнявшись — хай ще довгі часи проявляється так, як тепер, бо його теперішні форми завсіди є ще для отих мас нові, захоплюючі й виховуючі. Але критична синтетична студія не виходить чейже з-за "мас". Від нас не можна вимагати критичного й об'єктивного, але від критиків і політиків мусимо їх жадати. І лише тоді, коли вони самі про це забувають і коли про це забувають усі ті культурні й громадянські діячі, які саме й пропагують даний культ і стежать за тим, щоби він не пригас. Треба мати на увазі, щоби підсилюючи волю не чидати в цього такого па-

рива, з якого як багато — поспела. Конкретний приклад: Тараса Шевченка використовують не лише російські воюючі комуністи як покривку для ведення на Україні пропаганди інтернаціоналістичних ідей братства народів і т. д. і не тільки воюючі націоналісти, пропагуючі національну ненависть. Приймає, що це аноналі, які остаточно не пошкодять самому культові. Але ось нпр. прийнявся такий же звичай, таке "мода на Шевченка", що гуртові фотографічні знімки обов'язково мусять мати у кишені портрет Шевченка. Портрет Ш-а на фотографії групи самінарників, магурістів, комітету такого то ювілею, управі такої то партії, робітників такої то професії, — всіди покуртє нещасний Шевченко, а з ним укупі: українська хата, дітичча з довгою косого і сонце з розчепленим промінням, як обов'язкові орнаментальні прикраси. Очевидно, що єдине вражіння, яке може викликати така фотографія — це почуття неснаку. Судрота Шевченка такий пієтизм це — профанация, а відносно примітивних примог естетичні — доказ анальфабетизму, який у днімов випадку звється вульгарністю. Вже швидше можна признати якийсь глауд у друкуванні портретів Ш-а на папірцях від цукорків, бо цукорки призначені для найширшої публіки. Прегарне почуття переживаєте, коли ввійдете у селянську хату й побачите поруч зі сватим Михаїлом великого портрета Тараса Шевченка, прибраного вишиваними ручниками, а під іконою — том Кобзаря. Але дуже глуло й ніяково будете почувати себе на виході професора університету, який не доказ своїх наукових або суспільних тез цитуватиме палкі слова нашого поета. Сьогоднішній мізок людини є вже настільки виниженний, що його не можна безкарно насилувати нічим авторитетом. Людський дух став бунтівничий і треба поводитись обережно, щоби грубою поведінкою не викликати нехоти до найсвятіших справ. Традиційний культ мусить бути таж об'єднаний і хоч трошки "модернізований", коли не хочеться вистігти з нього елементу переситу. Ви самі згадали про шаблонність концертів. Організуючи рік річно святочні шевченківські концерти, ініціативу дають громадські інституції, які нічого спільного не мають з музикою і співом) чомусь уважаємо, що на них обов'язково мусить бути патріотична промова, хор, солов'ї співає, музичні продукції, декламація, — разом хорона Біг не менше 10—12 точок програми. Доводиться до того, що на шевченківські концерти ходимо всі — по традиції, і по традиції висукуємо все геть чисто до самого кінця, але ніяке розуміння ваги традиції, поклонозання їй, і ніякий пієтизм до поета не може нас прислувати, щоби ми признали, що концерт був цікавий, коли він аж з гори своєю демішуватою формою, був нецікавий.

— Шож ви маєте проти шевченківських концертів? Адже музика й спів — це засоби, які промовляють до нас і ширшого кола людей, і тому вони є пригоди для вечорів, присвячених таким всенациональним геніям, що Шевченко.

— Повна правда — коли мається на увазі читальний "Просвіт". Але ж на музику і спів не всі дивляться як на засіб пропаганди й не на всіх вона діє як такий засіб. Розумно, коли музичні й співочі товариства улажують шевченківський концерт, щоби вшанувати Кобзаря по своєму і для своїх, себто таких, які йдуть на концерт, щоби своєю любовою музики й співу та своїм ширим захопленням ними приєднались до ідеалістичних інтенцій фахових і авторитетних аранжерів. Але я рішуче проти того, щоби всі мусіли йти на концерт, виключно ради традиції, на

15 С. М. здержується висилку часопису тим Вп. Передплатникам, що залягають з передплатою за бігучий місяць. Передплата на бігучий місяць 4'20 зол.

Діло.

Тарас Шевченко

в полеміці в „Národ-ix list-ax“ 1864 р

1.

Зимою 1864/64 року вдалася пристрастна полеміка в чеських часописах за приводу щойно незалежного польського постання. Як відомо, Польки, по невдачах на полі боротьби, старалися водити собі публічну європейську олімпію і в той спосіб дипломатично вплинути на свою користь. Та в тих їх заходах не дуже то їм повалося, особливо в Чехії, бо із польсько-московського нетерозуміння виділяло шило із мішка, яке й показалося навіть більшим за сам мішок! Бо навіть прихильники Польки, мюччю під рюкми „Atlas ethnographique des provinces habitées en totalité ou en partie par les Polonais, par E. Skerit, 1863“ — наводили, що в тій Польщі, за якою Польки розширюються (із 1772 р.) була тільки третина польського населення супроти двох третин „інородців“ і чуж „мається кривду 1772 р. усунути при допомозі нової кривди на народі, який у нічому не винен“!). (Тут маємо на увазі поєднання українських земель по думці Польки до відбудованої Польщі, Л. Л.)

До цієї боротьби на слова вмішався і Українець, за котрих шкурку билися Москві із Польками. Маю на думці „Допис“ із Києва в 2 ч. львівської „Меті“, яку помістило, тоді ще нерішучо — русьобільське „Слово“ Підлицького. І хоч Українці виступили не тільки проти Москві, але і проти зазіхань Польки, то польська преса оту „допис“ широко коментувала, як факт, що Москві нищать і Українців, а не лише Польків.¹⁾

Та оце яно самостійницьке українське становище не давало спати й Москві і якийсь безіменний чорносотенський помістив у 228 ч. „Srbak-go Dnevnik-a“ допис із Києва, який в 5 ч. за 1864 р. подали й пражські „Národ-ix list-ax“, відкинувши й нею користуючись. Отож цей „Москаль із Києва“ крім зачувування, що „чесного Шаницького“ „Слово“ помістило що декларацию Українців, пише досліди: „Не повірте, з якою погордою дивляться всі українські (малоруські) помішники та

духонерство“ на гуток прадників і авантюристів, перенятих шкідливою для цілості Росії наукою: Костомарова, Куліша. Основні (!), Шевченка і других. Імена їх (чи й „Осечени“? Л. Л.) виворюються в прокляттям“. Цей анонімний „малоросик“ як найстрашніший козир проти Українців підніс те, що автор інкримінованої декларації є пан С., який (О, Боже! — Л. Л.) „є під надзором поліції“.

2.

Осіною 1863 р. з'явив у Празі виходити щоденник „Národ“ при бличній співучасті Палачького, Рігера, Венціга й інших. Цей „Národ“ по слову „Oaze-ix Národ-ovo!“ — хотів показати, неначеб то він любить всіх Словян, а справді поставив собі ціллю вірно служити Московському уряду.²⁾

Не наша річ входити в ірність цього польського осуду, але правдою є, що „Národ“ поставився проти Польки, а найбільшим аргументом своїм уважав, що „Польки роблять те саме Українцям, за що нарікають на Москалів“.³⁾ „Польки вважають, писав далі цей кореспондент із Бероу, Українців за Польків, котрі говорять нібито тільки зіскупним польським діалектом“. Погляд цей не свідчить, по його думці, ані про велике польське знання в лінгвістиці, ані про зручність польської слов'янської політики.

На цей то допис відповів „Польк, котрий зі збурсю в руках не міг поювати проти чорських посіпак“ — якийсь Йосиф Шейніке в 19 ч. „Nár. list-ix“ дня 5. січня 1864 р.

Стаття його фігурувала як „Надіслане“, але між текстом на першій сторінці. Пан Шейніке відмовляв морального права осуджувати польську політику супроти Українців тим людям, які уважали Українців за „югоросів“. Своєю обороною Польщі закінчив Шейніке так: „Всі автори протипольських брошур в Чехах“ творають зі своєї сторони, що Українці це лиш Росієне і ось ще один із авторів польножироно (polakžiroútské) брошури п. Йосиф Ранка в „Критичнім Додатку“ до „Nár. list-ix“ зачисляє Шевченка до „російських письменників“.

3.

Коли заглянемо до Критичного Додатку, вгорі згаданого, то знайдемо в ч. 1 і 2 за 1863 р. і в 1. за 1864, статтю І. Ранка: „Огляд російської літератури“, де на ст. 24 (ч. 1 1864) є така замітка: „В 8 ч. „Русской Библиотеки“ в Липську є побіч гарних поезій Пушкіна, Лермонтова, Шевченка і Некрасова й такі, які не вагаю доукуватися“. Як бачимо, то І. Ранк не допустить жадного фальшування із приналежністю Шевченка, тож і не диво, що в найближшому числі „Nár. list-ix“ появилася й його „Надіслане“ відповідь між текстом під заг. „Шевченко і пан Шейніке“, де каже що,

1) Редакція „Nár. list-ix“, яка стояла по стороні Польки, хотіла, що на Україні помішники і духонерство є прайше російське, або змоскашене, тому на дивин є його стаття-описи.

2) Пор. брошуру Йосифа Ранка: „Польки в Р. с. (Pólski a Rusové), Srožak-ix list-ax. Praha 1863, ст. 11 і 46.

3) Голоси польської преси є зібрані в 4. числі „Меті“ за грудень 1863 на стор. 329—340.

1) Пор. брошуру Йосифа Ранка: „Польки в Р. с. (Pólski a Rusové), Srožak-ix list-ax. Praha 1863, ст. 11 і 46.

2) Голоси польської преси є зібрані в 4. числі „Меті“ за грудень 1863 на стор. 329—340.

на „біс“ і є брав доі вназду, щоб їх усіх не вичерпано.

Коли вже не вилекало-опазне і вигнання і виграве — побічка розгортається домі, швидко, що вже зовсім ший гік спокій.

Біс Шевченка, перше назив на шафу якогось товариства чи читальні.

Шевченко, як відомо, давно вже помер, але дух його нашої далі між нами Л. помігас людям. Святий помагає професором до іспитів, докторських прайс і габілітацій. Його польське похолодження і ідеї та помисли підняли від Міхалевича вже негодним, ітерним браму університету ч. 1. г. м. м. м.

Література про Шевченка в нас така велика, що деки люте зачухати, що вже все ви є мене і розшириває.

Але ми і застали, що воно ще не все є. Пошуй: Досі не ствержено, до якої партії належав Шевченко.

Всі від христ.-ус. ілюнжів до комуністичної моты, претенді на його. І не без рації! Кожному щось так меніло.

Багато людей спавне що Шевченко комуніст. В одному місці він отверто каже:

„Ой вигостою товариша Засну в халку.“

Та на мою думку Шевченко був радикал.

Певдт, не пренумерував „Громадсько-го Голосу“ і не мав особисто з Павлом, але ретельно написав:

— Ми — не ми, і я не я
— Все те бач-а, все те знаю
Нема і секда, від раю
Нема і Бога... Тільки я!“

Іванович Чіаї.

та, щоб дати доказ свого пістизму — кунюючи три години на стільці, смертельно нудягуючи, „хрипнути від слухання“ й кривляючи приму усмішку при виключенні співаків і музиків. Бажуючи їм в душі, щоб екшншншнше шезали. Бо тоді — це пош за все профанація музики й співу, певних галузей мистецтва. Мені здається, що та „консервова“ вийшла саме в нетрі, в яких залучалося розуміння Шевченка, — у цьому втопали концерти, що перетворилися в вокально-інструментальну сальмаку, і втрачає культ, який вивалюється з неї в концертах.

— Як же ви пропонуєте інші способи вияви нашого пістизму?

— Не є носію цілком полатати тут конкретні ради (визначити щодо потрібної аміни форм шевченківського культу. На мою думку у цій справі повинні забрати голос перш за все самі такмов. традиційні організатори шевченківських свят. Вони повинні відповісти на це питання непитані, спонукані свідомістю потреби інших форм культу Шевченка в інших боках, з боку чільних інтелектуальних робітників. Поки що ця свідомість не дозріла у них, так само, як у літературних критиків не дозріла ще свідомість бідноти нинішнього стану шевченківської континти. Ім, „фактовим від Шевченка“, все ще вистаєють „причинки до причинків“, і там — концерти з патріотичними трюмованими, які пестяться від бібліографічних дат і фактів. Нас, „die oberen zehn tausend“, не вражає поки що факт, що співа вірність певним закоріненим традиційним формам буває ніколи доказом... убожества духа. І тому поки що культ Шевченка бреше даліше в напрямку вульгаризації.

Відгуки дня.

Традиційне свято.

Відрізно обходять біля Галичини Шевченкове Свято. Обходять його всі міста, майже всі містечка і деякі села. Чим більше місто, тим більше помпа, а чим менше місто, тим більше щирість. Найменше помпи і найбільше щирості — на селах.

Свято Шевченка обходять усі в місці березні, а приготування до нього вже з лютого, а декуди навіть у січні.

Всюди воно явиш-бачиш виглядає так: На естраді стоїть бюст поета, обгороджений робітничим на лістах фотографії з тих часів, коли Шевченко залучився козацької муси і справив собі баранкову шкуру.

Довкола нього зелені і стійки сиріжкові або червоні (залежно від того, до якої партії належить комітет свята).

Коли сніг є до половини виповнена, починається свято.

На естраду входить баянко офіційної промислєш і на сцену падає себе „сметана“ рідної місцевості.

Після цього починає говорити, в „сметані“ саме тоді шукає за мішкани, задовольняє і перепадається пару словами.

Те, що промовляв не чути нікому нічого не шкодить, бо всі присутні пам'ятають промови з попередніх років. Превиді дати і факти все ті самі, а всі слова хіба в цитатах.

Але й цитати здебільша повторюються. Отже на початку все є:

„Світлий, краю мій, Мій Україно!“

і середмі:

„Станешть, будьте люди Бо лихо вам буде!“

А на кінець:

„В своїй хаті своя правда Силі і воля!“

Між тими цитатами дуже влучно вписані: біографічні поети і сніг його тварин. Скажучи довідуються, де коли Шевченко вродився, в кого він був іспити, а з кого паркані малювати, що то він отримав писан „чудні“ верші і як його за це тяжко скакали, як то він мало зміг (бадани писати і читати), а як багато вичу.

Пові характеристици поета, більше вчені промови як якут? Наш примітивний геній Шевченка —, а менше ані (автентично) „Наш великий епос — Таос“.

Коли промова нарешті скінчиться, все на сцені будиться і є баян, а декуди кричить „Біс!“

Промови сходить із естради і разо починає гратувати.

І де того тинють і співають, маюмо або більше фальшувати і декляють (у Львові декляють) менше або більше на пам'ять.

Всі чоловіки мають білий краваток

„ніхто цього не відмінить, інкримінованому числі 8. Рус. Е. бібліотеки в Липську за р. 1850 і біч віршів Пушкіна, є й вісім епіг Шевченка, а на виказуван ріжниць між обома поетами не до там місця. Що Шевченко є українською мовою, є мені шоменше так відомо, як і пан Шейнікові, а шож титється української справи, думаю, що найкраще рішиться вона сажими Українцями — самим народом“.

Отака дискусія йшла про Шевченка в Празі перед чотирма кавинами його смерті. Хоч воно й далека від якогось більшого значіння — то всетаки думаю, оця польська замітка й рішуча чеська відповідь — можливо причинилася до популярності і поширила інтерес чеської читаючої публіки до нашого генія.

4.

На закінчення не зайвим було б додати, що в цьому самому числі „Критичного Додатку“ де була згадка Ранка про Шевченка, доукувалася і стаття редактора „Меті“ Ксенофонта Климковича про українську літературу (ст. 20—24). Чи стаття ця була де друкована раніше по українськи, сумніваюся, бо в „Меті“ за 1863 р. її немає (бракує тут у Празі тільки 1 і 2 ч. за 1863 р.) а редактор „Руської Письменности“ т. VII, ст. 432—434 не вгадує про неї. Климкович єсно відділив українську літературу від російської і визначив її однією із перших місць між славянськими. Про Куліша обично сказати не знайшов а тут дав огляд українських видань за 1860—1862 рр., де зібрав 39 назв, між тими і Шевченкові поеми, видані особним виданням: Гамалія, Топола, Тарасова ніч, Катерина Нямичка і т. д. До цього видання прикладав Климкович велику вагу і розповів таку про це пригоду. Один учитель, як ще були невеликі школи, не маючи букваря, взяв Шевченкову „Катерину“ і читав старим „русачам“, які плакали гідости. За годину научилися писати букви, за дві знали з книжки читати, а за три вміли прочитати поему на пам'ять! (ст. 2). На цю і закінчує свій розповідь в чеських часописах про Шевченка перед шістьдесяти роками.

У. С. Р. Р.

Низовий радянський апар.

Народний Комісаріат Робітничо-Селянської Інспекції України переіа обсягити не тільки радянського апарату в районі і 10 сілрадів в кожній губернії. Виявилось, що низові радянські органи, як сільські ради і райони (волості) не тити, є нічим іншим тільки податковими уряди, що ставлять з расел на їхніх та виконують рішч інші завістки вищої влади. В протидії і скому діяльній ці органи майже нічого не роблять. Стан просити і народного апарату представляється дуже сумно. На Київщині в 10 обслуговуваних районах школи обслуговують 33 вчителі шкільного віку, а в деяких районах на 70 тис населення тільки одна дівчина в 30 літків. Шкільно-літо відбивається на діяльності вищих органів чисте змінювання членів. В одному випадку протягом року десять осіб зміняли голову сільської ради (сільради). Населення радянського апарату ками місцеві алади (якх зрештою сніг „лібералі“, бо доукується з Москви і брутально поводиться з населенням. („Вісник“ 27. II. 25).

Приготування до песняних засідань робіт.

Народний Комісаріат закликає сільські України вчедати від комуністичного уряду 3,300,000 карб. на закінчу закінчу. При тому для несплатного селянства. При тому на що самі ніяк відступати не можуть. Український Селянсько-радянський банк в сумі 4,500,000 карб. Гроші ці вже вилучили на місці і відбивається дивити на тільки писати, а також з усіх і виступати інтенсив. Недавні прибули з Москви 150 тракторів, які розділять як по губерніях, в найближшій часі жатися з Москви доп. партія сільсько-господарських машин і знарядів, закупована для України. („Вісник“ 25. II. 1925).

З огляду на ранню весну літний сезон вже від 1-го квітня ц. р.

В ЗЕЛЕМЯНЦІ.

Першорядна кухня. Ціни приступні для кожного. Умебльовані кімнати.

ВІД 1: ЧЕРВЯК, РАДІО, СОНЯШНІ КУПЕЛІ, ТЕНІС, КРУГОДІННЯ І Т. Д. І Т. Д.

В ЛИПНІ І СЕРПНІ МУЗИКА.

1925 2-2

Радимо вже тепер замовляти кімнати на повний сезон.

Залізнична станція в місці.

(3 минут ходу)

Купелі в Опорі.

Безпосередні поїзди зі Львова.

(7:10 рано і 4:05 по полудні).

БЮРО у ЛЬВОВІ: вул. Руська 18. І. пов. на право між 12—1 год. в пол. АДРЕСА: Управа літництва, Зелемянна п. Гербенів ад. Вино.

них мистців Батмєна і Башілова, а також ред. їх ілюстрацій до підручника в 1844 р. (люстрованого "Кобзаря", який одначе тодіж попав у руки російських жандармів й аж до недавня пролежав під замком у т. зв. "П'яти відділі" у Петербурзі. Випуск цей надто цінний, що випрокувати кілька невідомих автографів та листів Шенявського, що зберігаються у Львові. — Редакція й адміністрація "Ст. України": Львів, вул. Чарнецького 24.

Український Бес'ді (Рутівського 22, І. пов.) за зложеним латку 5 сот. на покритті видатки. Інші місця українські часописи проситись передрукувати цю оновістку.

ЗУБИ на РАТИ

Зол. 25 завдаток — рата місяч. 25

ЗАВЕДЕННЯ ДЕНТ. ТЕХН. ЙОСИФА РАППАПОРТА

площа Маріївська ч. 7. над чашницею De la Paix. ЦІНИ УМІРКОВАНІ. 1534 Роботи до 14 днів виконуються 4—5

Дрібні оголошення.

DURKOPP-A машини до шиття поручі склада машини, Городицька 10 з. 1510 6—10

КРУЖИВКА (Separator) Alfa Laval: дістане кожний на салату у Василя Павлюка в Підволочиську на 40, 60, 90, 140, коштів 10, 130, 140, 150, 150, 200, 300, 400, 500, 600 літров 1568 270, 320, 460, 620, 750, 850 долотик. 1—1

ВИХОВАНІЙ за границю не мають цілковито знатомства, простий, багатий власник, близького підприємства, середній літ. оженився з пнікою або вдою з найбагатших українських кутів. Посередництво не виключене. Надіслати плати на адресу В. Коляра, Львів І, poste restante, 1563 1—3

ЯРОСЛАВА ВДРАКІВНА має до відбору лист в Адміністрації або буде ласкава подати свою адресу. 1564 1—1

ПАСКА 20 шм до продажу, узник нові, славянські папки 48 X 22 1/2 Іван Котелюк, учить, Лепіна пошта Рожитів, 1565 1—1

ГОЛОШЕННЯ. За оголошення Редакції не відповідає.

Лінарсько-дентист. заведення д-ра Шимона Раппапорта і Якова Насса

Львів, вул. Сикстуська 17/11. Пломбування й вищипання зубів без болю. Шугени зубів в кашку і лотот на американську систему. Пациєнтів з провісний подагоджується в найкоротшому часі. ПП. урядовим та студентам значна зножка. 1519 6—10

Помітний Видів в Долній Ч. 606.

Конкурс. На посаду окружного дікаря в Палаті з платою XII степеня державних уповноважених враз ві всіма додатками і ричалом на подати.

До округу належить 14 громад з населеністю 12311.

Удокументовані позавні наскити вносити до Помітного Видів в Долній з терміном до 10 квітня 1925.

Предсідник О. Соляка.

1553 2—3

Рада Тов-я Красний Союз Реаліційний українських сполучень господарських, позичкових, торговельних і промислових у Львові скликає на основі § 27, статуту

Загальний Збір Союзу

на день 25. березня (міста) 1925 року, у годину 10-ту рано в доміні Сохова-Батька у Львові, вул. Руська ч. 20 (дім "Діло").

Порядок наради: 1) Відкриття Збору і 2) Верифікація протоколу Загального Збору з дня 25. лютого 1924 року; 3) Зміцнення з діяльності і рахунків Товариства на рік адміністраційний 1924 та уведення абсолютної уступачої Раді (§ 176 статуту); 4) Реферат Голови Товариства Інж. Юліана Павловича; 5) Сучасна наша кооперативна організація і її завдання в області сімейно-господарської культури; 6) Президіар бюджету Товариства і установа членських вкладок союзних кооператив на 1925 р. (§ 96 і 177 статуту); 7) Набір Голови і 12 членів Раді Товариства на рік 1925 (§ 17 а стат.); 8) Внесення і запити.

На Загальний Збір має віддати кожна союзна Кооператива одного відпоручника з повною рішучою голосу. Відпоручник обов'язаний викласти повноваження Кооператив на письмі і повноваження зложити за рідні пресвікіна Загального Збору (§ 12 стат.). Всі члени союзних кооператив мають віддати вступ на Загальний Збір з правом дорадчого голосу (§ 13 стат.).

Увага! Повноваження має мати такий текст: "Відпоручником від Кооператив на Загальний Збір Товариства "Красний Союз Реаліційний" у Львові, який відбувається дня 25. березня 1925, установа: мо Вв.

Повноваження прийнято: (підпис відпоручника). (Дата, печатка і підпис Управи). Рада Крайого Союзу Реаліційного у Львові 1561 на день 4. березня 1925. 1—1

Инж. Юліан Павлович, голова.

Всілякі золотничі репарації виконуються старанно тільки у МАНДЛЯ, Коперника 14. 1567 1—1

Загальні Збори

Видавничої Спільни "Діло", кооператива з обмеженою поручкою у Львові, відбується дня 25. березня 1925 р. о год 5:15 по полудні в львівській Раді ч. 10. II. пов. з отрим. порученням наради. Нарадяться протоколу з попередніх Зборів, 2) Заїт Дирекції і Раді Надзвичайної за діловий рік 1924/25, 3) Затвердження (внеску за рік 1924/25) і балансу отримання на день 1. липня 1924 та розділу чистого прибутку, 4) Зміна статуту § 14, 5) Внесення і запити членів. — Заїт, рідні замітки і листи виложені в львівській кооператива на два тижні перед реченням Зборів. — На випадок несприятливості вищезгаданого статуту числа членів, відбувається того самого дня, годину пізніше, в тій самій місцевості і з тим самим порядком наради другі Збори, які будуть управлені також Раді без огляду на число присутніх членів. — Львів 3. березня 1925. 2—3 Надирна Рада.

403 10—10

Ф ртепліни, Пани на, Фісгармонії дешево і на сплату. Цінники до 25 сплати. Тел. 20—45.

КОПРАД ВАТІ І СИН Львів, Коперника 15. Лише і-на фабрика. т.

Заява.

Заявлюю, що я нічим позиваю М. Файлика до "Діла" не позиваю, тільки що бандити Файлик аж чотири місяці тому помер. За пачкування мого імені висупаю проти мистифікації на судову догоду. У Львові 17. марта 1925. о. Юліан Диркович, 1—3 урядовий учин. сем. у Львові.

Найкраща нагода збогатитися!

Львів 1. кляси 11 Державної ильсової Львівської можна набути у фірми:

„НАДІЯ“, Львів, Сикстуська 6. ГОЛОВНА ВИГРАНА

350.000 золотик = 70.000 доларів.

Виграні у золотих: 200.000, 150.000, 100.000, 50.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000, 5.000, 3.000, 2.000 і т. д.

Що другий льос виграє.

Ціни льосів: Четверть льосу зол. 8— Половина льосу зол. 16— Цілий льос зол. 32—

Замовлення листами подагоджується відвратною поштою. Поручасно замовляти в час, тому, що запас льосів малий. — Просимо тожні впровадити нише добути у карту замовлення і переслати нам її листом.

У цим місці оновити і переслати листом.

КАРТА ЗАМОВЛЕННЯ.

„НАДІЯ“, Львів, вул. Сикстуська ч. 6.

Отрим. замовлено до 1. кляси: 1565 1—1

— льосів цілих по зол. 32— — льосів половинок по зол. 16—

— льосів чверток по зол. 8— Належність — зол. кодачу по одержанню льосу складання ІІ. Н. О. Валя доуучено або поштою перешлю.

Ім'я й прізвище: Місцевість і блондні адреси:

В четвер для 12. березня ц. р. о год. 10. відправиться в парохіальний церкві в Рогатині заупокійне богослуження по бл. пам'яті Ользі Бассарабовій Рідня Кинасевичі.

Посмертні згадки.

Анатоль Сас Стрийський, радник скрббу похований і такий же недовідає заповітом Нася. Тайним для 8. п. м. в 54. р. життя. Похорони відбуваються у вівторок для 10. п. м. о год. 4. похов. з передпохоронного дому в вул. Кохановського ч. 94. на лемківській цвинтарі, на який прятелі, знайоми і товариші запрошують в безсмертний боло 1569 1—1 Жінка і діти.

ОПОВІСТКИ.

Квартет Львівського Музичного Тов-я Ін. М. Лисенка, під арт. провочем Ол. Шляхінської.

Вівторок 10. III. м. Збараж. Середя 11. III. м. Тернопіль. Четвер 12. III. Козиничі.

П'ятниця 13. III. м. Чесна Зузана. Субота 14. III. м. Бучак. 1556 2—7

Український Наддніпрянський Хор Д. Нотка.

Хористів. Вівторок 10. III. м. Хмара. Середя 11. III. м. Чорномор'я. Четвер 12. III. м. Чарнецький.

П'ятниця 13. III. м. Чесна Зузана. 1556 2—7

Український Наддніпрянський Хор Д. Нотка.

Хористів. Вівторок 10. III. м. Хмара. Середя 11. III. м. Чорномор'я. Четвер 12. III. м. Чарнецький.

П'ятниця 13. III. м. Чесна Зузана. 1556 2—7

Український Наддніпрянський Хор Д. Нотка.

Хористів. Вівторок 10. III. м. Хмара. Середя 11. III. м. Чорномор'я. Четвер 12. III. м. Чарнецький.

П'ятниця 13. III. м. Чесна Зузана. 1556 2—7

За редакцію відповідає О. Костин.

Видає Видавничий Союз „Діло“.

З друкарні Видавничої Спільни „Діло“, Львів. Ринок ч. 10.